DOI: https://doi.org/10.55640/os/vol-01-01 Pages: 72-81

WOMEN IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT: SCIENCE AND QUALITY EDUCATION

3RD INTERNATIONAL CONFERENCE

IJOD MAKTABLARIDA O‘QUVCHI QIZLARNING ILMIY FAOLIYATGA BO‘LGAN MUNOSABATI

Hilola Nazirova
PhD.
Abdulla Qodiriy nomidagi ijod maktabi direktori

Saida Karabayeva
Abdulla Qodiriy nomidagi ijod maktabi psixologi

Kalit so‘zlar
Ixtisoslashtirilgan ta’lim, Ijod maktabi, ilm-fan, olima ayollar, ilmiy daraja

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekistondagi Ixtisoslashtirilgan ta’lim muassasalari agentligi tizimidagi 9 ta ijod maktabi o‘quvchi-qizlari misolida, 15-17 yoshlar orasidagi o‘smirlarda dunyodagi va yurtimizdagi ilm-fanga bo‘lgan munosabat anonim so‘rovnoma yordamida aniqlandi. Umumiy hisobda qizlarning ilm-fanga, olima ayollarga va respublikadagi ta’lim jarayoniga bo‘lgan qarashlari ijobiy. Ammo olingan javoblar tahliliga ko‘ra, “Olima ayollar” uyushmasi haqida yosh avlodda ma’lumot yetarli emasligi ko‘zga tashlandi. Ushbu tadqiqot orqali ijod maktablarining o‘quvchilarida ilmiy faoliyatga qiziqish yuqori ko‘rsatkichdaligi ma’lum bo‘ldi.

THE ATTITUDE OF GIRLS STUDENTS IN CREATIVE SCHOOLS TOWARD SCIENTIFIC ACTIVITY

Key words: Specialized education, Creative school, science, women scientists, academic degree.

Abstract: In this article, the attitude of 15-17-year-olds to science in the world and in our country was determined using an anonymous survey on the example of students of 9 creative schools in the system of the Agency of Specialized Educational Institutions in Uzbekistan. In general, the views of girls towards science, women scientists and the educational process in the republic are positive. However, according to the analysis of the received answers, it was noticed that the younger generation does not have enough information about the "Women Scholars" association.

Through this research, it became known that students of creative schools have a high interest in scientific activity.

ОТНОШЕНИЕ УЧАСТНИКОВ ТВОРЧЕСКИХ ШКОЛ К НАУЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Ключевые слова: Специальное образование, Творческая школа, наука, женщины-ученые, ученая степень.

Аннотация: В данной статье отношение 15-17-летних к науке в мире и в нашей стране определено с помощью анонимного опроса на примере учащихся 9 творческих школ системы Агентства специализированных образовательных учреждений. в Узбекистане. В целом отношение девушек к науке, женщинам-ученым и образовательному процессу в республике положительное. Однако по анализу полученных ответов было замечено, что молодое поколение недостаточно информировано об объединении «Женщины-ученые». Благодаря данному исследованию стало известно, что учащиеся творческих школ проявляют высокий интерес к научной деятельности.

2022-2023 o'quv yilida O'zbekiston Respublikasidagi Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari agentligi tizimi tarkibida (2022 yilning so'ngiga qadar Prezident ta'lim muassasalari agentligi deb yuritilgan) 9 ta ijod maktabining 9-11 sinflarida 710 nafar o'quvchi qiz tahsil olmoqda. Bu maktablar quyidagilar:

T/r	MAKTABLAR	9-sinf		10-sinf		11-sinf	
		O‘g‘il bolalar	Qiz bolalar	O‘g‘il bolalar	Qiz bolalar	O‘g‘il bolalar	Qiz bolalar
	Jami						
1	**Abdulla Qodiriy nomidagi Ijod maktabi**	4	34	5	35	8	29
2	**Abdulla Oripov nomidagi Ijod maktabi**	6	34	2	18	5	16
3	**Ibrayim Yusupov nomidagi Ijod maktabi**	8	32	15	23	11	28
4	**Hamid Olimjon nomidagi Ijod maktabi**	7	33	7	12	2	16
5	**Is'hoqjon Ibrat nomidagi Ijod maktabi**	6	32	9	9	10	9
6	**Muhammad Yusuf nomidagi Ijod maktabi**	13	58	15	41	8	16
7	**Halima Xudoyberdiyeva nomidagi Ijod maktabi**	4	34	3	36	2	22
8	**Muhammad Rizo Ogahiy nomidagi Ijod maktabi**	8	31	1	38	3	21
9	**Erkin Vohidov nomidagi Ijod maktabi**	10	28	6	14	5	12

So‘rovnoma anonim tarzda olingani uchun shaffoflik va xavfsizligi ta’minlandi. Savollar quyidagilaridan iborat edi:

Ha - 67,8%

Yo’q – 23,9 %

Ko’p holatlarda emas, nazorat yo’q va aynan shuning uchun òquvchida o’qishga bólgan qiziqish ham sónib ketadi – 2 %

Ixtisoslashtirilgan ta’lim muassasalari agentligidagi maktablardan ko‘nglim to‘ladi, lekin oddiy maktablardagi o‘quvchilarni ham qiziqarli ta’lim jarayoniga olib kirish kerak, deb o‘ylayman. Iloji boricha tezroq!!! Zero, ular maktabga oddiy joyday qarashmasin – 1%

Har doim ham emas — 1, 3 %

Maktabimizda ha, ammo oliy ta’limga yo‘q. — 1%

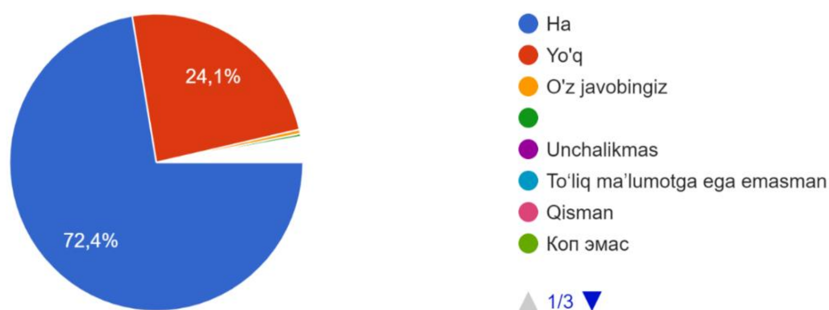
Xar doim xam emas, e’tiborga olarli jihatlari bor - 1%

Ba’zi-bir o‘qituvchilar darslarini tushuntira olishmaydi. Hamma ham mukammal emas - 1%

Umuman olganda yaxshi lekin o‘quvchilarga moliyaviy savodxonlik va pulni boshqarish to‘g‘risidagi bilimlarni yaxshiroq o‘rgatish kerak — 0, 7 %

2. Maktabni tamomlab, qaysi yo‘nalishni tanlamoqchisiz?

Yo 'nalish nomi	Filologiya	Jurnalistika	Tarjimonlik	Diplomatiya	Pedagogika	Huquq	Iqtisodiyot	Tibbiyot	Turizm	Psixologiya	Astranomiya
Raqamlar soni	43 ta **21%**	8 ta **4%**	9 ta **3%**	3 ta **%**	125ta **18,7%**	95ta **14,2%**	7ta **8,5%**	4 ta **,6%**	3ta **,4%**	19 ta **2,8 %**	1ta **0,1%**

Ha – 72,4%

Yo‘q – 24,1 %

Ba’zilaridan xabarim bor - 0, 5 %

Unchalik emas — 0, 7 %

Imkoniyatlar haqida eshitganman, lekin aynan qanday imkoniyatlar ekanligi haqida ma’lumotga ega emasman — 1%

Internet sahifalari orqali xabardor bo‘lib turaman, ammo bu haqda to‘liq ma’lumotga ega emasman — 0, 3 %

Yetarlicha emas - 1 %

Ha – 78,6%

Yo‘q – 17,4 %

Xohlayman, ammo har doim ham emas - 0,5 %

Siyosatga oid konferensiyalarda qatnashishni xohlayman - 0,2%

Hamisha qatnashib kelganman va yana qatnashgan bo‘lardim - 0, 5%

Ilmiy jarayonning mavzusiga bog‘liq! - 1%

Ha albatta. Ayniqsa adabiyotga oid yoki ilmiy konferensiyalarda - 0,5%

Ha, asosan zamonaviy ta’lim va chet tillari o‘rganishga aloqasi bo‘lgan konferensiyalarda - 0,5 %

Ba’zan - 0, 9 foiz %

5. O‘zbekistonda olimalarga qanday to‘siqlar mavjud, deb o‘ylaysiz?

To‘siqlar	hech qanday	oila	past nazar	erkinlik yo‘qligi	moddiylik	hijob	mentalitet	korrupsiya	xabarim yo‘q
Raqamlar soni	244 ta **36,5 %**	160 ta **23,9%**	57 ta **8,5 %**	4 ta **5 %**	46 ta **6,8%**	25 ta **3,7%**	56 ta **8,3%**	5 ta **2,2%**	40ta **5,9%**

6. Ayolning ilmiy darajasini oshirishida oilaning o‘rni?

Ayolning o‘rni katta javobi 100 %

7. O‘zbekistonda va dunyo miqyosidagi qaysi olima ayollarni taniysiz?

Tanimayman ----------------------------3, 2 %

Abdurasulova Amina ----------------------------0,2 %

Aliya Ospaniva ----------------------------0,5 %

Amina Şenliköğlu ----------------------------1,2 %

Aziza Shonazarova ----------------------------1,2 %

Beknazarova Saida ----------------------------0,5%

Dildora Umarova ----------------------------0,5 %

Dilfuza Egamberdiyeva ----------------------------1%

Elisabeth Kiss ----------------------------1 %

Gũlaysha Esemuratova ----------------------------0,2 %

Hilola Umarova ----------------------------3%

Hilola Nazirova ___________________0,2

Jamila Eshonqulova ----------------------------0,5 %

Jamila Shermuhammedova ----------------------------8%

Jane Goodall ----------------------------1 %

Kibriyo Qahhorova---------------------------- 15%

Laura Bassi ----------------------------0,2 %

Madina Matyoqubova ----------------------------1,2 %

Margaret Techcher ----------------------------0,5 %

Mariya Kyuri ----------------------------5%

Mary Gook ----------------------------0,5 %

Mary Midgley ----------------------------2 %

Mary Warnock ----------------------------0,5 %

Mashxura Egamovna Mavloniy ----------------0,2 %

Meri Kyuri ----------------------------5%

Nargiza Erkaboyeva ----------------------------0,5 %

Nelli Zaks ----------------------------0,1 %

Niginaxon Shermuhammad ----------------------------3%

Nilufar Mamadaliyeva ---------------------------1,2 %

Saida Mirziyoyeva ---------------------------13%

Saida Zunnunova ---------------------------1,3 %

Shahlo Turdiqulova ---------------------------1,2 %

Shahribonu Umirboyeva ---------------------------0,5 %

Shaxribonu Umrboyeva ---------------------------0,5 %

Suyima G‘aniyeva ---------------------------12 %

Tanzila Norboyeva ---------------------------1,2 %

Vislava Shimborskaya ---------------------------0,2%

Yulduz Kamolova ---------------------------0,2 %

Zarifa Saidnosirova ---------------------------12 %

Zulfiya Isroilova ---------------------------1,2%

Ha – 73,6%

Yo‘q – 17,2 %

Ba’zida kuzataman asosan texnika sohasida - 1,4 %

Faqat o‘zim qiziqqan sohalarda - 0, 2 %

Ilm to‘g‘risidagi har qanday holatda e’tiborli bo‘lishga harakat qilaman - 0,2 %

Fizika va biologiya borasidagi ilmiy qarashlar doimo diqqat e’tiborimda bo‘ladi. - 0,2%

Unchalik emas - 0, 3%

To‘g‘risi yo‘q. Men ko‘pincha psixologlarning, biznes ladylarning, til o‘rgatuvchilarning videolarini tomosha qilaman - 0,2%

Doimiy yangiliklarni kuzata olmayman ,ammo ba’zida kuzataman - 2%

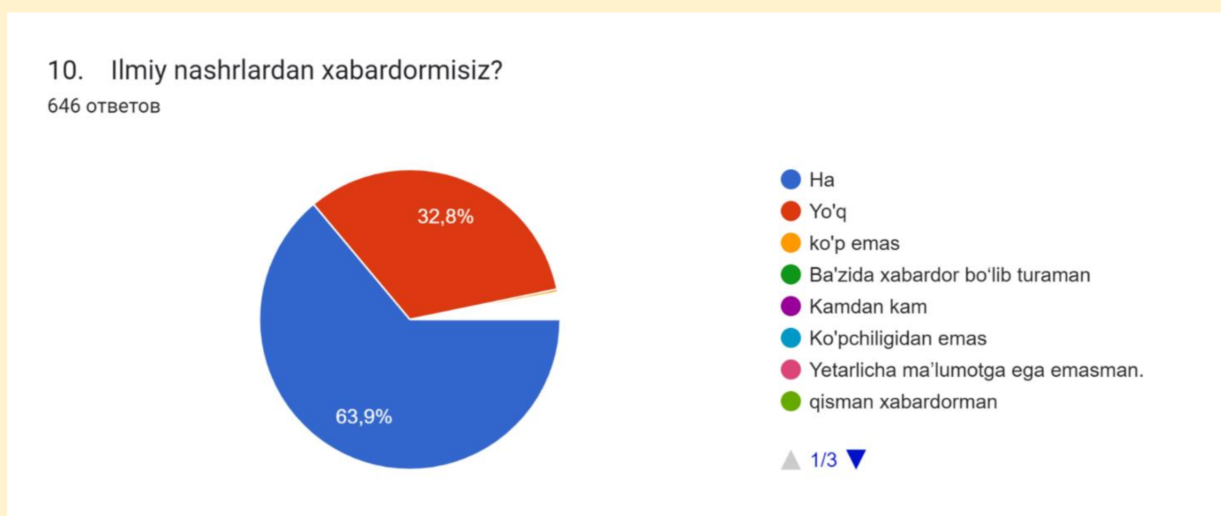
Ko‘proq siyosiy yo‘nalishdagi yangiliklarni kuzataman — 0,2 %

Doimiy emas - 4, 5 %

9. Ayolning ilmiy izlanishlar qilishi uchun nimalar kerak, deb hisoblaysiz?

Bilim olishi kerak----------------------------**67,3**

Sharoit bo‘lishi kerak-----------------------**32,7**

Ha – 63,9%

Yo‘q – 32,8 %

Ko‘p emas - 1, 2 %

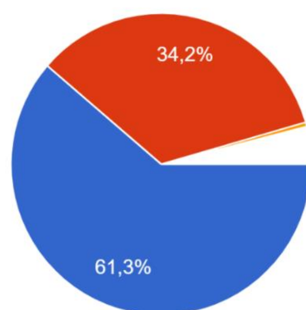
Qisman - 1,2 %

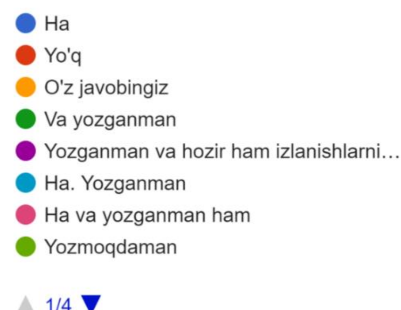
Yetarlicha ega emasman - 0,5 %

Ba’zida kuzatib boraman - 0,3 %

11. Ilmiy maqola yozish istagi bo'lganmi?

646 ответов

Ha – 61,3%

Yo'q – 34,2 %

Yozganman - 2 %

O'zimni tayyor deb o'ylamayman - 0,2 %

Unchalik emas - 0,5

O'z sohamda yozardim — 0,2 %

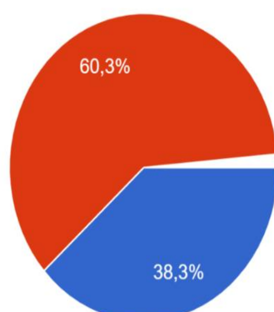
O'ylab ko'rmaganman — 0,5 %

Yozmoqdaman - 1 %

Kelajakda yozmoqchiman - 0.1 %

12. "Olima ayollar" uyushmasi haqida xabaringiz bormi?

642 ответа

Ha – 38,3%

Yo'q – 60,3 %

To'liq emas - 0,2 %

Endi izlab ko'raman - 0,2 %

Eshitmaganman - 0,5 %

Bilmayman - 0,5 %

13. Ayollarning ilmiy faoliyati jamiyatga qay darajada foyda keltiradi?

Gender tengligi tushunchasiga yaqqol misol bo‘la oladi -----------------**15 %**

Ijobiy ----------------------------**25 %**

Juda yuqori, otaning ilmliligi butun oila uchun, onaning ilmliligi butun bir jamiyatni ilmli bo‘lishi uchun xizmat qiladi--------**10 %**

Kelajak avlod uchun foyda keltiradi----------------------------**30 %**

Ayol va erkaklar ilmiy faoliyatini ajratishni o‘zi xato deb o‘ylayman------**5 %**

Gender tenglik mavjud. Lekin erkaklar dan ayollarning ilmiy faoliyati kuchli bo‘ladi --**5 %**

Erkak o‘qisa oila, Ayol o‘qisa jamiyat bilimli bo‘ladi -----------------**10 %**

Xulosa. Yuqoridagi tahlillardan ham ko‘rinib turibdiki, qizlar ilm-fan sohasiga befarq emas. Shuningdek, ular bu sohani rivojlantirishda ayollarning o‘rni beqiyos ekanligini ta’kidlashgan. Respublikadagi muhit umumiy holda ijobiy baholangan. Ayol kishining ilm-fan sohasida qolishi uchun oila va yaqinlarning qo‘llab-quvvatlashi o‘ta muhimligi bir necha bor takrorlangan. Dunyo va mahalliy olima ayollar bilan birga qizlar tasavvurida rahbar ayollar faoliyatini ham kuzatishlari ma’lum bo‘ldi. O‘quvchilar tadbirkor va biznes-trener ayollarni ham ilm-fan sohasida ishtirok etishadi, deb o‘ylashadi.

Mazkur tadqiqot ilk bor amalga oshirilib, 2023 yilning 28-yanvaridan 5-fevraliga qadar google doc sahifasi orqali tayyorlanib, https://forms.gle/rByqYr1eufMhc6Qp7 linkida javoblar qabul qilindi.

Bu kabi tadqiqotlar o‘sayotgan yosh avlodning nafaqat ilm-fan va olima ayollarga bo‘lgan munosabatini bilish, balki yurtimizdagi amalga oshirilayotgan islohotlarning samaradorligining yuqori bo‘layotganini ham aniqlashga imkon yaratadi.